

Udenrigsministeren (Ole Bjørn Kraft): Jeg skal i anledning af en enkelt bemærkning, som det ærede medlem hr. Fuglsang fremsatte — at Danmark søgte at isolere sig fra de østlige lande —, fremsætte en ganske kort udtalelse.

Det er nemlig aldeles urigtigt at ville påstå, at Danmark på denne måde har søgt at isolere sig og afskære handelsforbindelsen med de nævnte lande. Fra dansk side bestræber man sig tværtimod som hidtil på at fremme samhandelen med dem, og der er afsluttet handelsaftaler med Sovjetrusland, Polen og Czekoslovakiet. Den nedgang, som har fundet sted i handelssamkvemet med de østeuropæiske lande i de sidste år, har sin naturlige forklaring i disse landes egne forhold og skyldes bl. a., at landene ikke mere viser den samme interesse for landbrugsprodukter, som de tidligere har gjort, fordi de i stigende omfang er i stand til at dække deres eget behov.

Fra Sovjetrusland har vi det sidste år dog modtaget store leverancer af kulbriketter, kali, benzin og asbest, medens der fra dansk side er leveret heste, sild og avlsskvæg; endvidere har Danmark indkøbt russiske foderstoffer mod betaling i sterling.

Fra Polen importeres alt det kul, Polen har mulighed for at tilbyde os, samt enkelte andre råvarer, medens Danmark til gengæld leverer maskiner, skibe, skibsudstyr, farmaceutiske produkter m. m., men der er svigtende indkøb af heste til Polen.

Selvom der endnu finder en betydelig samhandel sted med Czekoslovakiet, er denne dog noget i tilbagegang, fordi Czekoslovakiet ikke længere har samme leverings-evne med hensyn til jern og stål som tidligere, og fordi Czekoslovakiet ikke længere viser den samme interesse som før for danske landbrugsvarer.

Jeg vil gerne takke ordførerne for de demokratiske partier for den stilling, de har indtaget.

Til det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) vil jeg sige, at regeringen allerede for nogle dage siden har instrueret vor ambassadør i London, grev Reventlow, om at søge tilvejebragt forhandling på regeringsbasis med England om hele samhandelsforholdet, således at man kan tage alle de problemer, som her foreligger, op til en generel overvejelse og bedømmelse, og når denne forhandling har fundet sted, kan vi have et klarere billede, end vi har i dag, af, hvordan fremtiden skal forme sig.

Derfor kan jeg også sige til det ærede

medlem hr. Viggo Starcke, at den holdning, regeringen derefter vil indtage, naturligvis vil afhænge af resultatet af disse forhandlinger.

Aksel Larsen: Det, der kalder mig frem, er udenrigsministerens udtalelse om, at Danmark ikke søger at isolere sig fra de østlige lande, hvilket ministeren søger at begrunde med, at disse østlige lande i stigende grad kan forsyne sig selv med landbrugsprodukter, hvorfor vore eksportmuligheder for landbrugsprodukter østerud skulle være små, og at det iøvrigt kniber for visse af disse lande at levere Danmark de varer, som Danmark ønsker at købe der; således nævnte han for Czekoslovakiets vedkommende jern og stål og for Polens vedkommende kul.

Ministeren sagde, at Polen ikke er i stand til at levere flere kul end dem, vi køber. Ja, jeg er naturligvis ikke så godt orienteret om, hvad der er fremkommet under de handelsforhandlinger, der har været ført med de pågældende lande, som ministeren, eller rettere sagt, jeg er slet ikke orienteret om, hvad der er fremkommet under disse handelsforhandlinger. Jeg ved imidlertid, at den — for at sige det rent ud — vrangvillige holdning, Danmark i lang tid indtog, når det drejede sig om handel med et land som Czekoslovakiet, naturligvis måtte få sine følger. Jeg ved, at hvis Danmark i rette tid havde søgt at oprette et marked for sine landbrugsprodukter, ikke mindst for smør, i Czekoslovakiet og Polen og muligvis også Sovjetunionen, så ville disse lande ganske sikkert have indrettet deres samfundshusholdning på, at de skulle dække en væsentlig del af deres smørbehov ved import fra Danmark; men når Danmark ikke i rette tid, dengang da der i disse lande var stor mangel netop på smør, søgte at oparbejde et marked i disse lande, men holdt sig forsigtigt tilbage eller rettere sagt sagde: vi foretrækker at sælge vort smør til England til underpris, ja, så er det klart, at de er nødt til at indrette deres samfundshusholdning efter, at de ikke kan købe f. eks smør fra Danmark, men må producere det selv eller inddække sig fra anden side.

En sådan indstilling kan bevirke, at det kommer til at knibe med en udvikling af samhandelen mellem landene, men det er Danmark, der har forsømt i rette tid at opsøge de nye markeder. Jeg vil ikke dermed påstå, at man ikke er i stand til alligevel at oparbejde markeder — jeg skulle tro